

บทความวิชาการ

การพยาบาลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่บ้าน

พวงรัตน์ มณีวงษ์*

นันทิตา จุไรทัศน์** นิชธิมา เสรีวิชัยสวัสดิ์***

บทคัดย่อ

โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเกิดจากการอุดกั้นของระบบทางเดินหายใจส่วนล่าง ส่งผลให้ความเร็วของลมที่เป่าออกจากปอดลดลง และใช้เวลาในการหายใจนานขึ้น อาการแสดงด้านร่างกาย ได้แก่ ไข้ ไอมีเสมหะ หอบเหนื่อยรุนแรงมากขึ้น เวียนศีรษะ อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร อาการแสดงทางด้านอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ วิตกกังวล ซึมเศร้า หงุดหงิด และหวาดระแวง นอกจากนี้ส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยแล้วยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว ซึ่งพบว่าผู้ป่วยและครอบครัวมักเกิดความเครียด วิตกกังวล ไม่มั่นใจในการดูแลตนเองที่บ้าน เมื่อแพทย์พิจารณาให้ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังกลับบ้าน การพยาบาลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่บ้านจึงเป็นบทบาทสำคัญของพยาบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินภาวะสุขภาพของผู้ป่วย ประเมินความพร้อมของญาติผู้ดูแล ครอบครัว วิเคราะห์ปัญหาความต้องการด้านสุขภาพ ประเมินสิ่งแวดล้อม ให้คำแนะนำในการจัดสิ่งแวดล้อม ฝึกทักษะให้ผู้ป่วยและครอบครัวยอมรับและปรับพฤติกรรมในระยะฟื้นฟูสภาพ ให้บริการพยาบาลและให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ต่างๆ และส่งเสริมความมั่นใจให้กับผู้ป่วยและครอบครัวให้สามารถดูแลตนเองที่บ้านได้ เมื่อผู้ป่วยต้องกลับไปดูแลต่อที่บ้าน จะมีการติดตามเยี่ยมบ้านภายใน 7-10 วันหลังจากจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวสามารถดูแลตนเองต่อที่บ้านได้อย่างมั่นใจ เน้นให้ผู้ป่วยและครอบครัวช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด เน้นการพยาบาลแบบองค์รวมทั้งกาย จิต สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นการนำทฤษฎีสู่การปฏิบัติเพื่อให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามศักยภาพเท่าที่ผู้ป่วยจะทำได้ และลดภาวะโรคแทรกซ้อน ป้องกันการกลับมารักษาตัวซ้ำในโรงพยาบาล

คำสำคัญ: โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง/การพยาบาลผู้ป่วยที่บ้าน

*ผู้รับผิดชอบหลัก พยาบาล หน่วยบริการพยาบาลผู้ป่วยที่บ้าน งานการพยาบาลป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ ฝ่ายการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

**พยาบาล หน่วยบริการพยาบาลผู้ป่วยที่บ้าน งานการพยาบาลป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ ฝ่ายการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

*** พยาบาลผู้ชำนาญการพิเศษ งานการพยาบาลป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ ฝ่ายการพยาบาล ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตน์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี